

Fråga 4.3.

Status och fortsatt genomförande av omställningen av hälso- och sjukvården

HSS 2019-09-04

Jan Eriksson
Programchef

Omställningens tre delar

- I utredningar och pilotprojekt pröva nya sätt att arbeta inom hälso- och sjukvården – HSS handlingsplan
- Genom ett samordnat koncernkontor ta fram villkor, förutsättningar och stöd verksamheternas genomföranden
- Genomförande/breddinförande i praktiken – allt mer fokuserat sedan första delen av 2019

Övergripande ansvarsfördelning

- Fullmäktige har fastställt strategin för omställningen
- Hälso- och sjukvårdsstyrelsen har det sjukvårdsstrategiska ansvaret för inriktningen och har beslutat om handlingsplanen för omställningen
- Regionstyrelsen har som ägare det övergripande ansvaret för genomförandet, samordningen och uppföljningen

HSS handlingsplan – nära vård

- *Mobil närvård* är infört i ordinarie verksamheter och har avslutats som projekt
- Slutrapporten visar uppmuntrande resultat
- Både hemsjukvårdsläkarteam och närsjukvårdsteam ökar patienternas möjligheter vara kvar i hemmen, förbättrar vårdkvaliteten och situationen för både patienter och närstående, förbättrar arbetsmiljön, leder till färre besök på akutmottagningar och minskat behov av slutenvård

Hemsjukvårdsläkare

- Hemsjukvårdsläkare infördes i KoK 2018 tillsammans med ramhöjande finansiering till vårdcentralerna motsvarande ca. 60 heltidsläkare
- Omfattar ca. 14 000 eller 4 % av invånare ≥ 65 år
- Ca. 21 % färre akutbesök, 18 % färre besök hos specialistläkare och 17 % färre slutenvårdsdagar för de berörda patienterna

Närsjukvårdsteam

- Infördes i ordinarie verksamhet fr.o.m. 2019 genom TÖK med ramhöjande finansiering om ca. 50 mkr motsvarande ca. 15 team
- Omfattar ca. 3 500 patienter eller 1 % av invånarna ≥ 65 å
- Ca. 51 % färre akutbesök, 57% procent färre slutenvårdsdagar och 55 % färre återinskrivningar

Mobil närvård - potential

- När patienter i LSS-boenden, korttidsboenden och särskilda boendet inkluderas i mobil närvård ökar målgrupperna med 50 - 100 %
- Extrapolering av resultaten för att omfatta alla berörda patienter indikerar ca. 4 700 färre besök på akutmottagningar och ca. 90 000 färre vårddagar - motsvarar ca. 240 vårdplatser

Mobil närvård - fortsättning

- Mobila närvård är ännu inte fullt etablerad och är många gånger skör
- Insatser behövs för fortsatt etablering, stabilisering och utveckling, inkl. behov av närmare samarbete mellan mobila verksamheter och den kommunala hälso- och sjukvården
- Regionstyrelsen fattade den 4 juni beslut med denna inriktning
- En viktig uppgift för HSS, HSN och RS att fortsätta följa effekterna och ge stöd för den mobila närvården, inkl. samarbete med kommunerna

Nära vård – fler initiativ

- Scenarier för successiv uppdrags- och resursförflyttning till primärvården och den nära vården i övrigt
- Inriktning att fr.o.m. 2020 öka finansieringen till Vårdval Vårdcentral för att förbättra kontinuitet och tillgänglighet och för att stärka hälsa, minska sjuklighet och därmed behovet av slutenvård
- Pilotprojekt för bättre samordning för de mest komplext sjuka patienterna med behov av insatser från många aktörer
- Förslag för mer aktiva interventioner att kan stödja invånare till sundare levnadsvanor för förbättrad hälsa och minskade sjukvårdsbehov

Koncentrera vård för bättre kvalitet och tillgänglighet

Närakuter

- Närakuter prövas inom fyra pilotprojekt för att eventuellt ersätta jourcentraler för primärvårdens akuta verksamhet
- Utvärdering sker under hösten och förslag till fortsatt hantering fr.o.m. 2020 presenteras för HSS i november 2019
- Ambitionen är att ca. 15 närakuter ska ersätta ca. 30 jourcentraler

Koncentrera vård för bättre kvalitet och tillgänglighet

Traumasjukvården

- Den formella organisatoriska strukturen för ledning och styrning är på plats både på region- och förvaltningsnivå.
- Regionalt traumacentrum vid SU har förstärkts tar emot alla patienter som har behov av universitetssjukhusets kompetens och resurser
- Utvecklingen går mot ökad standardisering avseende kompetens, utbildningar, erfarenhetsutbyte, övningar, standardiserade vårdprocesser och nätverksbyggande

Koncentrera vård för bättre kvalitet och tillgänglighet

Sällansjukvård

- Fullmäktige har beslutat om koncentration av 32 åtgärder inom 9 medicinska områden
- Per maj 2019 hade 11 av dessa genomförts, övriga pågår
- Förvaltningarna har fått i uppdrag att föreslå ytterligare verksamheter som skulle kunna koncentreras
- En utredning görs där nuvarande grad av koncentration kartläggs samtidigt som potentiella framtida koncentrationsmöjligheter söks

Utveckla digitala vårdformer och tjänster

Sex prioriterade digitala invånartjänster

- Regionstyrelsens beslut den 4 juni
 - digitala vårdmöten
 - monitorering i hemmen
 - Vårdexpressen
 - Stöd- och behandlingsplattformen
 - 1177 Första linjens vård
 - Webbtidbok
- Förvaltningarnas tidplaner redovisas för RS 24 september

Digitala vårdbesök

- Breddinförande av digitala vårdmöten inleds under 2019 inom alla förvaltningar
- Längst har arbetet kommit inom Närhälsan, Närhälsan Online gjorde i mars 2019 fler besök för listade patienter än de gjorde hos s.k. nätläkarföretag som KRY, Doktor.se m.fl.
- Totalt sett gjordes sista kvartalet 2018 ca 25 000 digitala vårdbesök per månad inom Västra Götalandsregionens verksamheter, d.v.s. mycket få men tempot i införandet ökade med en faktor tre våren 2019

Vårdexpressen

- Pilotprojekt genomförs vid 10 vårdcentraler inom Närhälsan för patienternas egna digitala triagering
- Påbörjade pilotprojekt ger uppmuntrande resultat
- Efter genomförda pilotprojekt och utvärdering av dessa fattas beslut om Vårdexpressen ska breddinföras

Stöd- och behandlingsplattformen

Behandling

- iKBT breddinförs vid Närhälsans vårdcentraler under 2019 och erbjuds privata vårdgivare enligt samma villkor
- Används f.n. av 79 vårdcentraler och mottagningar, 25 ytterligare är under införande
- Ca. 80 behandlingsprogram, d.v.s. iKBT för enskilda patienter, startar i genomsnitt varje månad (baserat på genomsnitt för senaste året)

Stöd- och behandlingsplattformen

Stöd

- Digitala verktyg som främjar hälsa, stödjer vårdprocesser eller följer upp steg i vårdprocessen, men utgör inte en behandling
- Exempel på stödprogram: "Min vårdplan – bröstcancer", "Hur mår du? Kontinuerliga veckovisa patientskattningar med CORE-10 vid samtalsbehandling", "LEVA-metoden - Viktminskningsstöd för överviktiga kvinnor efter förlossning", "Röstövningar - Stöd för personer med röstbesvär som går i behandling hos logoped".
- Efterfrågan hos förvaltningarna ökar och det tillkommer i snitt ett stödprogram per månad
- Presentation för delning av stödprogram finns

1177 Vårdguiden första linjens vård

- Målbilden är att 1177 Vårdguiden ska bli "en väg in" digitalt till hälso- och sjukvården (beslut HSS 26 juni -19)
- Alla digitala invånartjänster inom VGR som upphandlas, utvecklas eller tillhandahålls från externa leverantörer (och som uppfyller VGR:s krav) ska kunna nås den vägen
- Invånaren ska bl.a. kunna beskriva sina symtom, få digital rådgivning och lotsas fram till rätt vårdnivå
- Att 1177 bastjänster finns och används inom alla berörda verksamheter är en nödvändig förutsättning – införande pågår

Webbtidbok

- Invånaren ska själv kunna avboka, omboka och – på sikt – nyboka tider för besök via Webbtidbokning
- Såväl vårdgivarnas patientadministrativa arbete ska minska liksom uteblivna besök och andra uteblivna vårdkontakter
- Har under 2018 och första delen av 2019 införts inom hela Närhälsan – ca. 5.000 besök per månad eller ca. 2 % av alla besök
- Motsvarande projekt för sjukhusen genomförs innan utgången av 2020

Egenmonitorering

- Projekt har påbörjats inom omställningsområde digitalisering
- Ska ge kunskap och erfarenheter för att skynda på breddinföranden
- Pilotprojekt planeras att starta hösten 2019 för monitorering av patienter med enskilda kroniska diagnoser och patienter med flera diagnoser
- Principer för att göra breddinförande möjligt innan införande av Millenium undersöks

Kvalitetsdriven verksamhetsutveckling

- Intensivt arbete pågår för att minska variation inom fem prioriterade KPP-områden
- Etablerarar infrastrukturen för förbättringsarbete och systemet för kunskapsstyrning med stöd för uppföljning, analys och genomgripande plan för utbildning
- Fokus på att skapa bättre förutsättningar för den lokala verksamhetsutvecklingen

Kvalitetsdriven verksamhetsutveckling

- De 24 regionala programområdena och en regional funktionen som stöd är etablerade
- Processteam inom programområdena etableras successivt
- HSS beslutade den 22 maj om en utbildningsplan
- Primärvårdsenheter ansluter sig till "Primärvårdskvalitet" enligt plan
- Personcentrerat arbetssätt och att tydligt inkludera patienten i utvecklingsarbetet fortsätter – föreslås överföras till förvaltning fr.o.m. 2020

Utvecklingsuppdrag för barn och ungas hälso- och sjukvård

- Pilotprojekt planeras inom sju utvecklingsområden omfattande de största problemen för barn och unga
- Målgruppen är de 20 % barn och unga som har långvariga behov och många vårdkontakter (komplexa behov) och som står för en majoritet av vårdkontakterna och –kostnaderna

Utvecklingsuppdrag för barn och ungas hälso- och sjukvård

- Minst ett validerat pilotprojekt inom respektive område skall vara helt eller delvis utvärderat innan utgången av 2020
- Nära samarbete med övriga programområden
- Arbetet är i linje med att FN:s barnkonvention blir lag 1 januari 2020

Koncernkontorets samordning för breddinförande

- Nödväntigt säkerställa tydliga villkor, förutsättning och stöd för förvaltningarnas genomförande
- I en särskild arbetsgrupp inom koncernkontoret benämnd FOTOS (från omställning till ordinarie styrformer) deltar alla för genomförande av omställningen relevanta staber och enheter inom koncernkontoret
- Fokus 2019 är införande av olika digitala vårdkontakter och att göra förvaltningarnas transformering så enkel och förutsägbar som möjligt

Förvaltningarnas genomförandeplaner av omställningen

- Förvaltningsvisa genomförandeplaner fastställda per den 30 april
- Beskriver kortfattat respektive förvaltnings prioriterade insatser 2019-2020, ink. de åtgärder som ingår i RS detaljbudget
- Särskilda tidplaner för införande av digitala invånartjänster tas fram och ska redovisas för RS den 24 september
- Prioriteringarna baseras på lokala förutsättningar - alla förvaltningar inför åtgärder inom alla omställningsområden medan typ av åtgärder och omfattningen av dessa varierar

Omställningen och effekter för VGR

- Resurserna till primärvården ökade med 4,9 % per år 2010-2018
- Under samma period ökade resurserna till sjukhusvård med 4,3 %
- Primärvårdens andel av kostnaderna har ökat sedan 2012 med en viss minskning 2018, vilket förklarades av ökade kostnader över budget för sjukhusvården

Omställningen och effekter för VGR

- Andelen sjukvårdskontakter i primärvård har ökat och andelen kontakter i specialiserad öppenvård har minskat kontinuerligt sedan 2012
- Andelen nettoårsarbetare i primärvården ökade 2017-2018 från 17 till 18 procent
- I dessa avseenden kan VGR sägas redan ha påbörjat omställningen till en mer nära vård med bas i primärvården - andel resurser till och andel utförd vård i primärvården ökar.

Omställningen och effekter för VGR

- Utvecklingen de senaste åren tillsammans med prognoser för kompetensförsörjning och ekonomi visar på vikten av att omställningen genomförs och att fokuseringen måste öka på att lösa vårdbehoven med minskad personalintensitet och totalt sett lägre kostnader

Indikatorrapporten

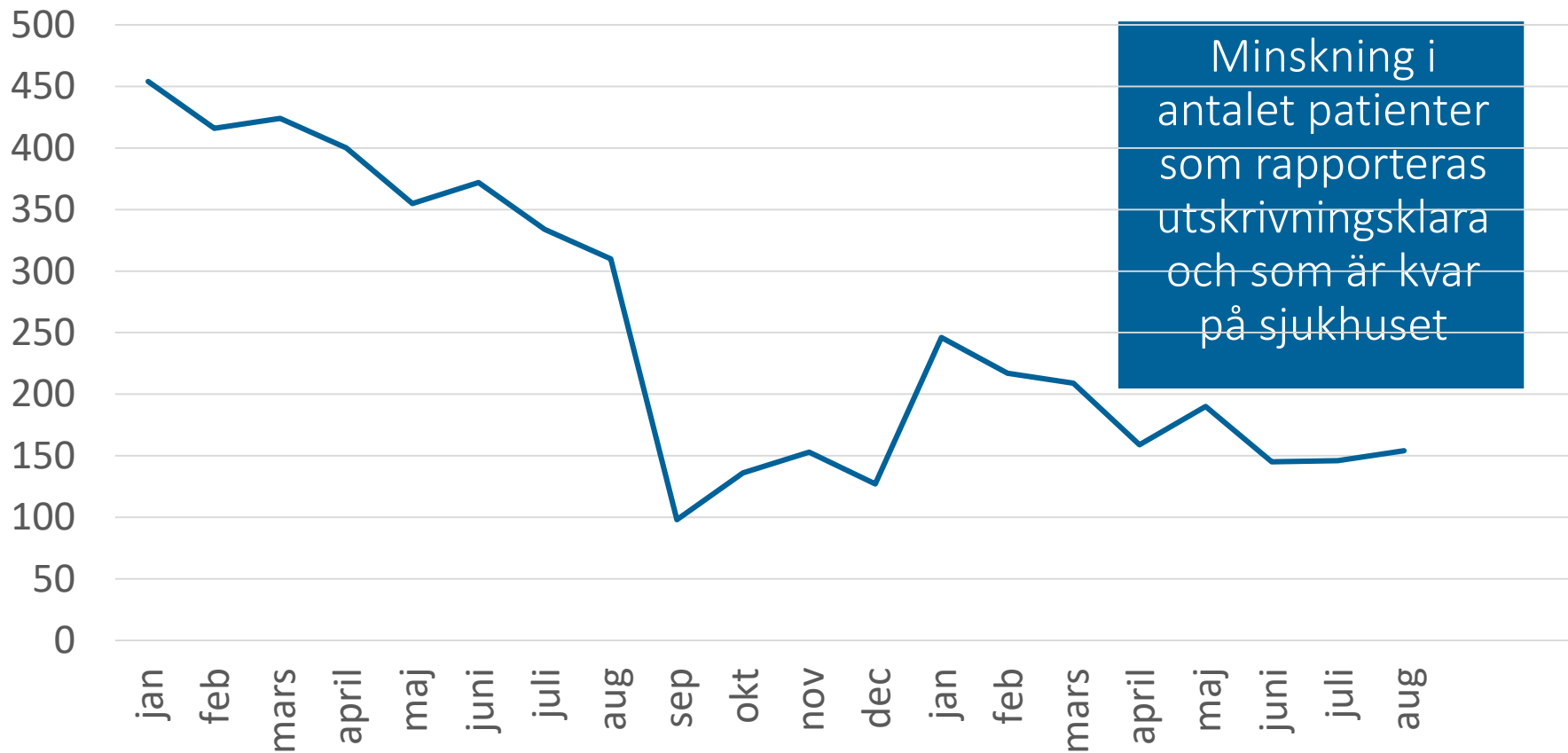
Ärende på HSS 2019-06-26

Omställningens syften och mål

- Bättre medicinsk och patientupplevd kvalitet, patientsäkerhet, tillgänglighet, personcentrering, samordning, jämlikhet, produktivitet och effektivitet
- Omställningen ska leda till högre uppfyllelse av de politiskt beslutade målen för den hälso- och sjukvård som Västra Götalandsregionen finansierar
 - mål för hälso- och sjukvårdens kvalitet
 - personalpolitiska mål
 - ekonomiska mål

“Övergripande är det ännu inte rimligt att anta att omställningen har lett till mätbara effekter. Inom de pågående projekten pågår utvecklingen i rätt riktning men eftersom breddinförande i de flesta fall inte har eller alldeles nyligen har påbörjats, finns ännu inte synliga regionövergripande resultat. Dessa kommer någon tid efter breddinföranden.”

Antal utskrivningsklara patienter 2018-19 (sista onsdag i varje månad)

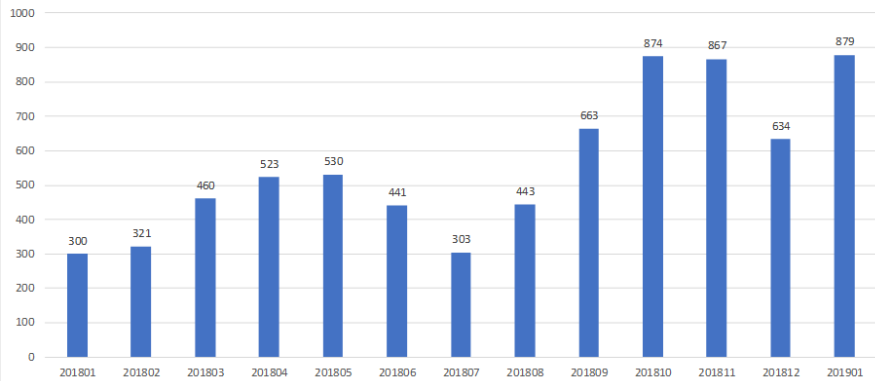

Minskning i antalet patienter som rapporteras utskrivningsklara och som är kvar på sjukhuset

Mobil Närvård

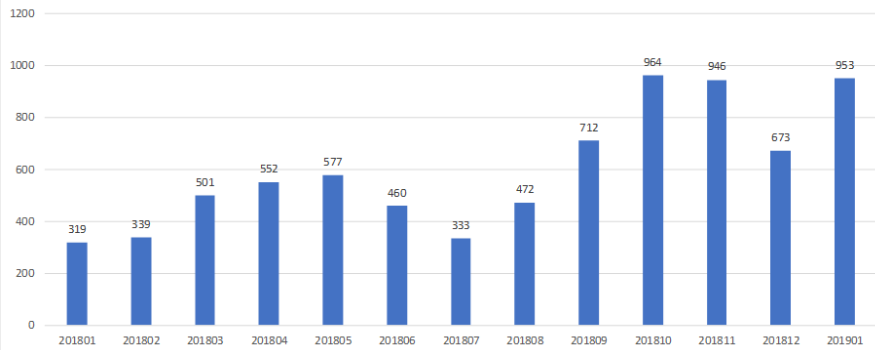
Mobil hemsjukvårdsläkare

Antal individer i Mobial Team

Mobil hemsjukvårdsläkare

Antal besök gjorda av Mobila team

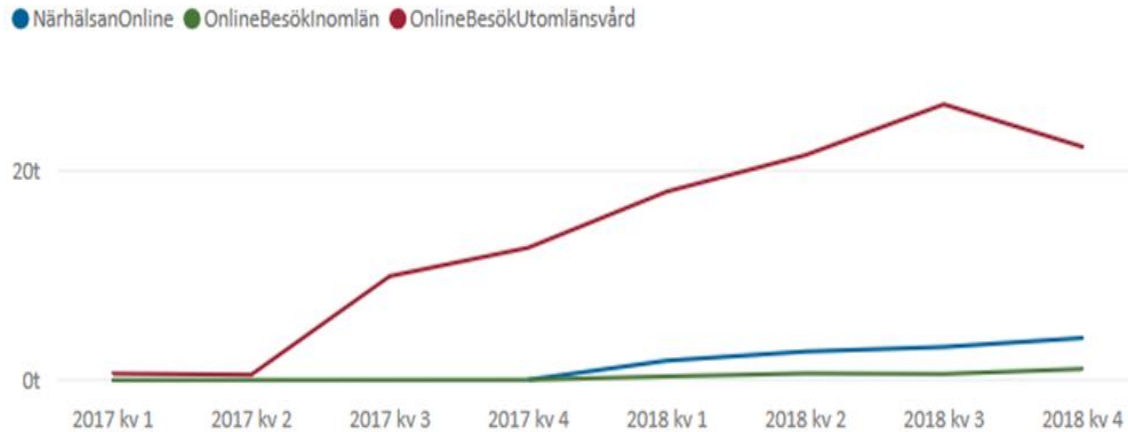

Mobila hemsjukvårdsläkare:

Antalet patienter med rätt registrerade hembesök av mobil hemsjukvårdsläkare ökar och bedöms bero på fortsatt implementering och förbättrad registrering.

Digitala vårdmöten

NärhälsanOnline, OnlineBesökInomlän och OnlineBesökUtomlänsvård av År_Kvartal

Antalet digitala besök hos vårdgivare utanför VGR var betydligt högre än hos Närhälsan, men skillnaderna har minskat från kvartal 3 2018. I mars 2019 gjordes för första gången fler digitala besök hos Närhälsan av invånare listade hos dem, jämfört med motsvarande digitala besök hos externa vårdgivare. Totala antalet digitala kontakter ... var 3.949 år 2017 och 21.369 år 2018,

För mer information, titta gärna in på

<https://www.vgregion.se/vardskiftet>

TACK!